

Tko priječi objektivnu informaciju?

Hrvatski Caritas, Centar za promicanje socijalnoga nauka Crkve i Franjevački institut za kulturu mira objavili su u petak 16. travnja Priopćenje za javnost u povodu reakcija u dijelu hrvatske javnosti na dokument »Nedjelja radi čovjeka«, koji je bio objavljen 2. travnja. Sama činjenica da te crkvene ustanove posebnim priopćenjem odgovaraju na neke od reakcija u dijelu hrvatske javnosti na svoj dokument još jednom zorno otkriva da se naša Crkva suočava s ozbiljnim problemom uspostave normalne komunikacije s dijelom javnosti. U priopćenju se tako ističe da se u »nekim stranačkim priopćenjima i izjavama nekih sindikalnih predstavnika« čak »komentira bez prethodnog upoznavanja sa sadržajem dokumenta«, što bi, drugim riječima, značilo da uopće nije bilo volje saznati i razumjeti što su te tri crkvene ustanove tim dokumentom zapravo željele reći. Oni koji drugoga i drugačijega i ne žele čuti, a kamoli razumjeti, zapravo i ne žele komunikaciju s njim, a kad je prekinuta komunikacija, onda znači da se događa sukob, da se jedna strana, ona koja ne želi ni čuti drugu, postavlja isključivo i totalitarni, bilo iz pozicije moći, bilo iz ideološke pozicije. Hrvatski građani predugo su živjeli u takvim okolnostima trajnoga isključivog govora - što su ga prakticirali javni društveno-politički djelatnici i njihovi eksponenti u medijima - a da danas ne bi razumjeli da se na taj način nastavlja baš takav isključivi govor koji postaje zapreka ne samo pravu građana da budu objektivno informirani nego i razvitku same demokracije u hrvatskom društvu.

Istodobno, kako je vidljivo i iz priopćenja tih triju crkvenih ustanova, neki medijski djelatnici objavili su svoje maštovite konstrukcije o tobožnjim crkvenim stavovima birajući zacijelo veoma promišljeno baš takve tvrdnje koje su sposobne izazvati dodatnu odioznost prema Crkvi - npr. tvrdnja izražena naslovom »Crkva protiv rada kafića nedjeljom«, a koja se, kako se kaže u priopćenju, »ne može iščitati ni iz slova ni iz duha dokumenta«.

Posebno je gruba i tendenciozna konstrukcija da je dokument triju crkvenih ustanova zapravo pritisak Crkve na Ustavni sud koji bi trebao odlučivati o ustavnosti Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o trgovini, koji se, također krajnje tendenciozno, predstavlja kao da ga je nametnula Crkva koja zapravo i nema takve mogućnosti. Pritom se svjesno i uporno prešućuje i ignorira činjenica da je inicijativa za potpisivanje peticije za zabranu rada velikih trgovačkih lanaca nedjeljom bila zapravo legitimna građanska inicijativa, a ne ikakav službeni zahtjev Crkve. Predstavljanjem toga zakona kao »crkvenog zakona« i medijskim pritiskom na Ustavni sud da ga dokine, javnosti se zapravo želi reći da bi opozivanje toga zakona bilo zapravo stanovito »oslobođenje od radikalnog katolicizma«, kako se ističe i u priopćenju triju crkvenih ustanova, ili bi to bila »odluka o jasnom razgraničenju svjetovne i crkvene sfere«, kako piše u »Novom listu« od 17. travnja. Drugim riječima, naša Crkva još je jednom optužena da svoje uvjerenje, odnosno svoje stavove želi nametnuti cijelome društvu, a činjenica je da naša Crkva to niti želi, niti ima načina, a jedino što stvarno želi jest promicati dobro svake ljudske osobe i ponuditi na slobodan izbor vrijednosti koje proizlaze iz evanđelja, a koje su zdravi temelj društvenoga života. Društvene sfere mogle su biti svjetovne ili crkvene samo u totalitarnom društvu, dok u demokratskom pluralnom društvu svaki društveni subjekt ima pravo nuditi svoje uvjerenje i ideje; a koje će uvjerenje ili ideje biti ozakonjeni, odlučuje isključivo legitimno izabrana većina.

Veliku zabrinutost pobuđuje činjenica da »odgovor« triju crkvenih ustanova koje su priredile dokument »Nedjelja radi čovjeka« ni jedan dnevni list nije ni spomenuo, a kamoli objavio. Priopćenje u hrvatsku javnost unose tek crkveni mediji koji dopiru dokle dopiru, ali svakako na dopiru do svih onih čitatelja, gledatelja i slušatelja koji su bili zacijelo namjerno obmanuti o crkvenim stavovima. Očito se radi o ozbiljnom problemu kojim bi se mnogi u Crkvi trebali ozbiljno pozabaviti, to više što slučaj s reakcijama na spomenuti dokument nije tek jedan primjer ili izuzetak u ponašanju dijela javnosti prema Crkvi i njezinim stavovima. Nameće se pitanje

koliko će uopće priopćenje triju crkvenih ustanova stvarno poslužiti istinskom informiranju hrvatske javnosti, odnosno koliko je učinkovit takav način crkvene reakcije na paušalne tvrdnje i zacijelo svjesne konstrukcije dijela javnih djelatnika. Crkva se ipak ne bi smjela pomiriti s takvim stanjem zacijelo svjesne blokade njenoga očitovanja svekolikoj javnosti, s jedne strane jer je po mandatu svoga Utemeljitelja dužna njegovu istinu i radosnu vijest donijeti do na kraj svijeta, a s druge strane jer i hrvatska javnost ima neotuđivo pravo na objektivnu informaciju. U našoj Crkvi, hvala Bogu, otvara se sve više glasnogovorničkih radnih mjesta, odnosno ureda za odnose s javnošću, pa bi trebalo što prije sve učiniti da javnost bude objektivno informirana o svemu što je u svezi s Crkvom. Jasno je da naša Crkva poštuje i drugačija mišljenja od svoga ukoliko je stvarno riječ o mišljenju na koje ima pravo svaki subjekt, ali je također jasno da je naša Crkva dužna ispraviti netočnosti koje se o njoj, njezinim stavovima ili djelovanjima serviraju javnosti, jer javnost ima pravo na objektivnu informaciju. Zato bi trebalo očekivati da će crkveni glasnogovornici uskoro progovarati primjereno medijima, a to znači i vrlo promptno i poštujući prostorne ili vremenske okvire, i to baš u onim medijima u kojima će se pojavljivati netočnosti o Crkvi, njezinim stavovima i djelovanju da bi oni čitatelji, slušatelji ili gledatelji koji su bili dezinformirani bili objektivno informirani.

Broj: 17 (1557), 25.4.2004.